

TIKKURILAN URHEILUPUISTON YLEISSUUNNITELMA – KEHITTÄMISVISIO 2050

Suunnitelmaselostus

Tässä työssä suunnitelmaselostus toimii lopullista päätöksentekoa edeltävissä lautakunnissa suunnitelmaa laajemmin selittävänä tekstinä. Lopulliseen päätöksentekoon, kaupunkisuunnittelulautakuntaan, tulee laajempi suunnitelmaraportti.

Yleiset lähtökohdat ja työn tavoitteet

Tikkurila on viime vuosina ollut suurten muutosten kohteena. Uudistuva jokiranta ja asemanseutu houkuttelevat Tikkurilaan kävijöitä, joille tarjotaan monipuolisia palveluita ja tapahtumia. Yksi Suomen vilkkaimmista rautatieasemista tuo kävijöitä Tikkurilan alueelle ja pelkästään asukkaita alueella on 43 000. Tikkurilan suuralueella on viime vuosina rakennettu eniten uutta Tikkurilan, Hiekkaharjun ja Viertolan kaupunginosiin. Uudistukset ovat kohdentuneet radanvarsien keskustojen läheisyyteen. Tikkurilan urheilupuisto sijaitsee Viertolassa vain noin kilometrin päässä Tikkurilan asemasta ja on toiminnoiltaan ja palveluiltaan Tikkurilan suuralueen keskeinen urheilu- ja liikuntapaikka. Alueella on kasvatuksen ja opetuksen tiloja sekä liikuntapalveluita. Yleissuunnitelman tavoitteena on luoda Tikkurilan urheilupuistosta nykyaikainen ja monipuolinen urheilupuisto, joka tarjoaa puitteet niin kovatasoiselle joukkueurheilulle kuin jokapäiväiselle perheliikunnallekin. Tavoitteena on huomioida urheilupuiston asema tiivistyvässä kaupungissa, jossa urheilupuiston merkitys julkisena kaupunkitilana tulee kasvamaan. Urheilupuistosta halutaan luoda monipuolinen palveluiden keskus, joka mahdollistaa myös yksityisten hankkeiden toteutuksen ja innostaa liikkumaan, toimimaan ja viihtymään. Sen tulee kaupunkikuvaltaan vastata tiivistyvän kaupungin vaatimuksiin ja olla ilmeeltään kutsuva ja viihtyisä. Yleissuunnitelman tavoitteet on suunniteltu toteutettavaksi noin kolmenkymmenen vuoden aikana, ja ne mahdollistavat rahoituskumppanuuksia.

Suunnittelualue

Tikkurilan urheilupuisto sijaitsee nimestään huolimatta Viertolan kaupunginosassa osana Tikkurilan suuraluetta. Urheilupuisto sijaitsee Tikkurilan keskustan kaupunkikorttelien reunalla ja kaupungin tiivistyessä urheilupuisto tulee osaksi laajenevaa keskusta-aluetta. Urheilupuistosta on yhteydet sekä Tikkurilan keskustaan että Keskuspuiston ulkoilualueille ja urheilupuisto toimii reittinä näiden välillä.

Suunniteltava alue käsittää Tikkurilan urheilupuiston ja Sovintopuiston. Alue rajautuu Osmankäämintiehen, Läntiseen Valkoisenlähteentiehen, Talvikkitiehen ja Lummetiehen sekä lounaisosan asuinalueeseen. Suunnittelualue jakaantuu toimintojensa puolesta kahteen osaan: urheilupuistoon sekä koulujen ja päiväkotien alueeseen. Yhtenä tavoitteena on tutkia alueen mahdollisimman tehokasta ja toimivaa käyttöä näiden kahden palvelun luontevaksi yhteensovittamiseksi.

Suunnittelualueen kokonaispinta-ala on noin 24 ha.

Kaavoitus, maankäyttö ja kulttuurihistoria

Vantaan yleiskaava 2020 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.2.2021 ja suunniteltava alue on siinä palvelujen ja hallinnon aluetta (PY). Uutta yleiskaavaa ei valitusten vuoksi toistaiseksi ole kuulutettu voimaan. Urheilupuiston eteläreunaan Lummetieltä Osmankäämintielle on merkitty kulkemaan virkistysalueyhteys Keskuspuiston ja Tikkurilan jokirannan välillä.

Suunnittelualueella on voimassa oleva lainvoimainen asemakaava, jossa suuri osa liikuntatoimintojen alueesta on urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YU), koulujen ja päiväkotien alueet yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) ja Osmankäämintien viereinen toistaiseksi rakentamaton alue on urheilu ja virkistyspalvelujen aluetta (VU).

Sovintopuisto alueen itäpäässä Talvikkitien vieressä on asemakaavassa merkitty puistoksi (VP).

Lummepolku Sovintopuiston vierellä on merkitty autopaikkojen korttelialueeksi (LPA).

Lummetieltä urheilupuistoon johtava Väinönputkenpolku on merkitty jalankululle varatuksi tieksi.

Ajantasainen asemakaava urheilupuiston alueella käsittelee lähinnä pysäköintiä, istutuksia ja hulevesiä. Kaavalla on myös suojeltu uimahallin rakennus. Kaavamääräyksissä sanotaan, että uimahalli on ”kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus, jonka ominais- ja erityispiirteet tulee säilyttää. Tikkurilan uimahallin korjaus- ja muutostöitä suunniteltaessa tulee laatia riittävät rakennushistorialliset selvitykset. Korjaus- ja muutostöille on hankittava museoviranomaisen lausunto.”

Alueen maa on Vantaan kaupungin omistuksessa. Suuri osa liikuntatoimintojen alueesta, pois lukien uimahallin alue, on vuokrattu VTK Kiinteistöt Oy:lle vuoteen 2031 asti.

Hydrologia ja maaperä

Alueen vallitseva maaperä on savea. Rakennetuilla alueilla savikerroksen päällä on vaihtelevan paksuinen täyttökerros. Savikerros on pehmeä ja sen paksuus vaihtelee pääosin noin välillä 3...10 m. Savikerroksen paksuus kasvaa kohti länttä. Savikerroksen alapuolella on silttiä tai löyhää hiekkaa noin 0,5...2,5 metriä ja alimpana maakerroksena tiivis moreeni. Pohjamaa on routivaa. Pohjavedenpinta on vaihdellut alueelle asennetuissa havaintoputkissa välillä +14,1...+18,0 vuosina 1990–2019.

Alueen alin korkeuspiste on noin + 16 m mpy. jalkapallokenttien etelälaidan painanteessa ja ylin noin + 22,5 m mpy. Sovintopuiston mäen laella Sovintosillan kohdalla.

Yleissuunnitelma

Tikkurilan urheilupuiston yleissuunnitelmassa on esitetty urheilupuiston tulevaisuuden tavoitteita noin vuoteen 2050 asti. Kehittäminen kohti nykyaikaista ja monipuolista tiivistyvän kaupungin

liikuntapalveluiden keskusta ja oppimisympäristöä on pitkän aikavälin tavoite, joka voidaan toteuttaa useassa vaiheessa. Suunnitelmassa esitetään toteutuksen vaiheistus lähitulevaisuudesta noin vuoteen 2050 palveluverkon tarpeet huomioiden. Ensimmäisiä toteutettavia vaiheita ovat jalkapallokenttien ja mahdollisen jalkapallohallin alue putkisiirtoineen, huoltorakennus, kiireellisimmät liikenteen muutokset, koulupaviljongin toteutus ja kesäkeidas.

Tikkurilan urheilupuiston rakennukset sijoitetaan puiston reunoille, jolloin ne suojaavat ulkoliikunta-alueita liikenteen melulta ja läpiajolta. Läntisen Valkoisenlähteentien puoleiselle reunalle sijoitetaan liikuntahallit ja Lummetien puoleiselle reunalle varhaiskasvatuksen ja opetuksen tilat. Puiston keskiosaan muodostuu avoin liikuntatoimintojen alue sekä itä-länsisuuntainen viheryhteys. Rakennusten välissä on tilaa saatto- ja huoltoliikenteelle. Uimahalli säilytetään ja sen yhteyteen esitetty laajennusosa suunnitellaan suojeltuun rakennukseen ja kaupunkikuvaan sopivaksi.

Liikuntahallit muodostavat maltillisen korkuisen maamerkin ja laadukasta kaupunkikuvaa, etenkin saapumissuunnista. Rakennukset ovat ympäröivää rakennuskantaa korkeampia, mutta massojen ja julkisivujen jäsentelyllä pyritään vähentämään kontrastia. Hallien ja areenan ympäristö suunnitellaan mittakaavaltaan miellyttäväksi.

Uimahalli säilytetään ja sen näkymät huomioidaan. Uimahallin laajennuksen tulee sopeutua vanhaan rakennukseen ja olla kaupunkikuvallisesti, toiminnallisesti ja rakennusteknisesti toimiva. Varhaiskasvatuksen ja opetuksen tilat ja niiden laajentumismahdollisuudet sekä väliaikainen väestökoulu keskitetään Lummetien reunaan. Koulu- ja päiväkotirakennus sopeutuu mittakaavaltaan naapuruston rakennuskantaan.

Yleissuunnitelmassa parannetaan urheilupuiston liikenne- ja pysäköintijärjestelyjä toimiviksi ja turvallisiksi. Suuri osa pysäköinnistä sijoitetaan maantasolle uuden areenan alle. Hankalat ja ruuhkautuvat liittymät suunnitellaan toimiviksi. Alueen pääliittymät (2 kpl) on esitetty Valkoisenlähteentielle ja lisäksi Osmankäämitielle on esitetty uusi liittymä puiston saavutettavuuden ja liikenteen jakautumisen parantamiseksi. Liittymät on esitetty valo-ohjattuina. Pysäkkiratkaisuilla ja niiden sijoittumisella pyritään turvaamaan alueen toimintojen hyvä saavutettavuus myös joukkoliikenteen näkökulmasta. Myös puiston sisäiset yhteydet ja liittyminen ympäröiviin kevyen liikenteen reitteihin tarkistetaan ja reittihierarkia selkeytetään. Orientoitumista helpotetaan ja puistoon saapumisiin kiinnitetään erityistä huomiota sekä esitetään läpiajo puistossa Läntisen Valkoisenlähteentien ja Lummetien välillä. Saattomahdollisuuksiin on kiinnitetty erityistä huomiota ja saattoa on järjestetty kaikkien liittymien ja toimintojen tuntumaan. Liikennejärjestelyjen toimivuus on tarkistettu toimivuustarkasteluin tulevaisuuden liikennetilanteessa.

Uusien toimintojen sijoittelulla ja olevia toimintoja uudelleen jäsentämällä tehostetaan alueen käyttöä ja monipuolistetaan urheilupuiston lajivalikoimaa ja palveluita. Huollolle osoitetaan uudet riittävät tilat. Sisä- ja ulkoliikunnan mahdollisuuksia parannetaan ja monipuolistetaan, pukuhuone-, varasto- ja toimitilat huomioiden. Suurten urheilukenttien alueella tapahtuvan liikunnan ympärivuotisia mahdollisuuksia parannetaan. Suunnitelmassa varaudutaan myös

tulevaisuuden lajien harrastusmahdollisuuksiin jättämällä tilavarauksia myöhemmille kehityshankkeille.

Työn alkuvaiheessa tutkittiin myös asumisen ja kaupan sijoittamista alueelle, mutta näistä luovuttiin. Tiivistyvän kaupungin tulee tarjota liikuntamahdollisuuksia kasvavalle asukasmäärälle. Urheilutoimintojen tilavaraukset ja keskittäminen yhdelle alueelle nähtiin mahdollisuutena, jonka menettäminen asuinrakentamisen myötä olisi vaikeaa myöhemmin korjata. Päätökseen sijoittaa asuminen muualle vaikutti myös urheilupuiston huono rakennusmaa ja urheilutoimintojen vaatimat laajat tasaiset alueet sekä tavoite tehdä Tikkurilan urheilupuistosta Tikkurilan suuralueen liikunnallinen keskus.

Maauimalan sijoittamista Tikkurilan urheilupuistoon uimahallin pohjois- tai eteläpuolelle tutkittiin työn alussa. Maaperä alueella edellyttää kalliita pohjanvahvistuksia. Sijoittaminen puistoon on haastavaa suojellun uimahallin näkymien ja maauimalan vaatimien teknisten rakennusten vuoksi. Nykyisen uimahallin tekniikan ja pukutilojen hyödyntäminen ei ole mahdollista. Riittävän suuren aidatun maauimalan sijoittaminen kaventaisi puiston vapaata käyttötilaa ja itä-länsisuuntaista viheryhteyttä. Lisäksi toteutuksen tulisi odottaa riittävän suuren maa-alueen vapautumista eli Lummepolun päiväkodin siirtoa (n. 30 vuotta). Tikkurilan uimahallin yhteyteen on yleissuunnitelmassa sijoitettu laajennusosa ja valtuustoaloitteen mukainen kesäkeidas, jossa vesi aiheena voidaan jatkosuunnittelun yhteydessä liittää toimintoihin. Maauimalan rakentamiseen on varauduttu Elmon uimahallin yhteydessä, jossa tila ja tekniikka ovat paremmin saatavilla ja maaperä rakentamiselle edullisempaa.

Prosessi ja vuorovaikutus

Yleissuunnitelman on laatinut konsulttityönä LOCI maisema-arkkitehdit Oy työryhmineen. Työryhmässä arkkitehtisuunnittelusta on vastannut Arkkitehtuuritoimisto B & M Oy, liikennesuunnittelusta WSP Finland Oy, kunnallisteknisestä ja geoteknisestä suunnittelusta Sipti Infra Oy sekä valaistussuunnittelusta LiCon-AT Oy. Työtä on ohjattu kaupunkiympäristön toimialan, liikuntapalveluiden (KAKU) ja VTK Kiinteistöjen edustajien yhteistyönä.

Suunnittelun aloituksesta tiedotettiin kesäkuussa 2020.

Suunnittelutyön aikana on kysytty kaupunginmuseon kantaa yleissuunnitelmassa esitettyihin muutoksiin suojellun uimahallin läheisyydessä. Uimahallin näkymät puistoon ja lähiympäristöön tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Kaupunginmuseossa aloitetaan uimahallin rakennushistoriaselvityksen tekeminen vuonna 2021.

Suunnittelutyön aikana toteutettiin Osallistava Vantaa -palvelussa kaksi kyselyä. Toinen kysely suunnattiin sidosryhmille ja toinen alueen muille käyttäjille ja asukkaille.

Sidosryhmäkysely oli avoinna 17.6.-27.7.2020. Vastauksissa oli edustettuna 19 seuraa, yritystä ja toimijaa. Erityisesti toivottiin puiston kokonaisilmeen kohennusta ja parannuksia opastukseen, yhteyksiin, sekä liikenne- ja pysäköintijärjestelyihin. Lisäksi esteettömyys, harjoittelu- ja toimitilojen puute sekä nykyisten tilojen kunto ja siisteys herättivät huolta vastaajissa.

Käyttäjäkysely oli avoinna 27.8.-13.9.2020. Vastauksia saatiin 782 kpl. Vastaajat olivat eri-ikäisiä enimmäkseen lähialueen asukkaita. Kiireellisimpinä kehitystoimenpiteinä mainittiin useimmiten toimintojen monipuolistaminen, alueen käytön tehostaminen, yleisilmeen kohentaminen,

liikennejärjestelyjen parantaminen ja maauimalan rakentaminen. Paljon huomiota sai myös skeitin ja ulkokuntoilualan välineiden toimivuus ja kehittäminen. Jäähalleja toivottiin kehitettävän ja lisättävän ja uimahallia laajennettavan. Myös jalkapallokentän pukuhuoneiden ja wc-tilojen kuntoa moitittiin ja katsomoiden kehittämistä toivottiin. Valaistusta haluttiin parannettavan etenkin nurmikenttien alueella. Hiekkakentälle toivottiin muuta käyttöä ja tekonurmia uusittavan. Myös rakennusten kunto huoletti useita.

Yleissuunnitelma ja kyselyiden tulokset sekä niiden vaikutukset suunnitelmaan on tarkoitus esitellä huhtikuun alussa 2021.

Kustannusarvio

Hankkeen alustava kustannusarvio on 203 610 000 € (alv 0 %) sisältäen liikuntapuiston kustannukset, rakennus-, purku- ja siirtokustannukset sekä pohjarakentamisen ja hulevesijärjestelmien massatarkastelut. Hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa mahdollistetaan yhteistyö yksityisten rahoituskumppaneiden kanssa. Mahdollisten yksityisten hankkeiden osuus kustannuksista olisi 133 060 000 € ja kaupungin osuus 70 550 000 €.

Kustannusten jaottelu:

- Kaupungin hankkeet:
 - Kaupunkikulttuuri/liikunta 22 800 000 €
 - Kasvatus ja oppiminen 37 300 000 €
 - Kunnallistekniikka ja liikennetarkastelut 9 350 000 €
 - Katualueet 1 100 000 €
- Yksityiset hankkeet:
 - Rakennukset 131 300 000 €
 - Pohjarakentamisen massatarkastelut 1 760 000 €

Suunnittelu- ja rakentamisaikataulu

Yleissuunnitelma valmistuu toukokuussa 2021.

Valmiit suunnitelmat ovat osa asemakaavoitusta edeltävää taustatyötä. Ne on viety osaltaan hyväksyttäväksi Vantaan kaupungin vapaa-ajan lautakuntaan ja lopulta suunnitelmat viedään valmiine raportteineen kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksyttäväksi, koska se on asemakaavoituksesta vastaava lautakunta.

Hyväksymismenettely

Hankejohtoryhmä 18.1.2021, kommentit huomioitu

Vapaa-ajanlautakunta 20.4.2021

Tekninen lautakunta 5.5.2021

Kaupunkiympäristölautakunta 25.5.2021